

Aktivitetsrapport 2015

Rapporteringsåret 2014 – Programkategori 13.50

Regionalpolitisk avdeling, Kommunal- og moderniseringsdepartementet

KOMMUNAL- OG
MODERNISERINGSDEPARTEMENTET

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	3
<i>Illustrasjon av: Bendik Kaltenborn.....</i>	<i>3</i>
2. Mål for regional- og distriktspolitikken	4
3. Datafangst, begrensninger og kategoriseringer	5
<i>Registrering av tiltak.....</i>	<i>5</i>
4. Total bruk av midler	8
5. Prioriteringer av hovedmål.....	12
6. Prioriteringer av delmål.....	15
7. Prioriteringer i fylkeskommunene.....	18
8. Bruk av midler i BA-regioner.....	24
9. Virkemiddelbruk etter post.....	27
10. Næringsstøtte.....	28
11. Hovedtabellen: Bruk etter mål, kapitel/post, sentralitet, aktører og andel i DPV	30

1. Innledning

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) har siden 2007 utarbeidet en rapport som viser bruk av midler under programkategori 13.50 Distrikts- og regionalpolitikk. Rapporten er med på å synliggjøre hva midlene under programkategorien brukes til og hvor. Den gir fylkeskommuner oversikt over bruken i eget fylke og muligheter for å sammenligne seg med andre fylker. Rapporten har ofte blitt omtalt som *aktivitetsrapporten*. F.o.m. 2009 omfatter sammenstillingen alle tilskuddsposter under programkategori 13.50.

Rapporten viser noen viktige sammenstillinger av hvordan midlene brukes under programkategorien. Midlene er i hovedsak fordelt på de regional- og distriktpolitiske målene, geografi og forvaltere. Fylkeskommunene, Innovasjon Norge, Forskningsrådet og Siva er de største forvalterne, men også KMD forvalter noe av midlene. Ta gjerne kontakt med Regionalpolitisk avdeling i KMD dersom det er informasjon du savner, og vi vil være behjelpelige med å generere nye tabeller.

Illustrasjon av: Bendik Kaltenborn

2. Mål for regional- og distriktspolitikken

Målstrukturen er grunnlaget for rapporteringen, da midlene skal benyttes i tråd med målene som er satt for programkategorien. Tabell 1 gir en oversikt over målformuleringene under programkategori 13.50.

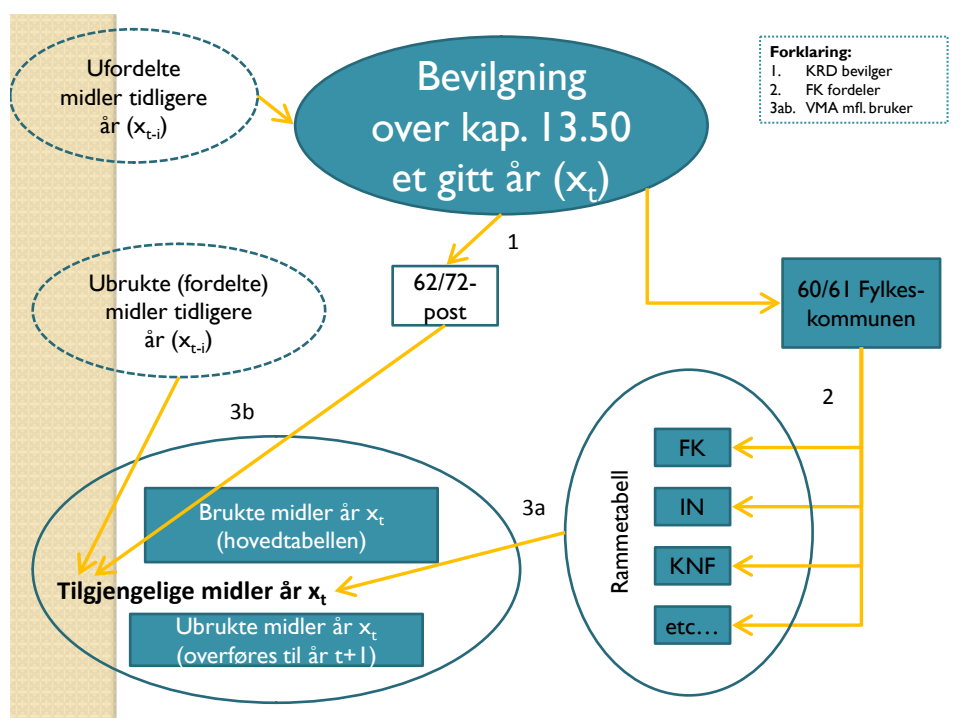
Tabell 1 Mål for distrikts- og regionalpolitikken

Hovedmål		Delmål
1	Økt verdiskaping, sysselsetting og internasjonalt konkurransedyktig næringsliv	1.1 Styrke konkurransekraften for etablerte bedrifter
		1.2 Utvikle lokale og regionale næringsmiljøer
		1.3 Øke antall lønnsomme etableringer
2	Forbedre lokale og regionale rammebetingelser for næringsliv og befolkning	2.1 Styrke tilgang på relevant kompetanse i arbeidsmarkedene
		2.2 Forbedre fysisk infrastruktur og redusere avstandsulemper i områder med få innbyggere og små markeder
3	Utvikle attraktive regioner og sentrer for befolkning og næringsliv	3.1 Styrke tilgangen til tjenester for befolkningen i områder med få innbyggere og små markeder
		3.2 Gjøre tettsteder og små og mellomstore byer mer attraktive som bosted og som lokaliseringssted for bedrifter

3. Datafangst, begrensninger og kategoriseringer

Datamaterialet baserer seg på rapportering fra kommuner, regionråd, fylkeskommuner, Siva, Forskningsrådet, Innovasjon Norge og departementet for rapporteringsåret 2014. Registreringsenheten er *gitte tilsagn*. I tabellene og figurene i rapporten er det *brukte midler* som brukes. Disse synliggjør samlet bruk (gitte tilsagn) et gitt år under programkategori 13.50, og inkluderer også bruk av overførte midler fra tidligere år. Forholdet mellom brukte og fordelte midler vil sjelden være én til én fra år til år. Figur 1 beskriver dette skjematisk:

Figur 1 Forholdet mellom brukte og fordelte midler i rapporten og rapporteringen

Registrering av tiltak

Alle tiltak registreres på kommunen der mottaker av midlene holder til. Mange mottakere har imidlertid aktiviteter i andre kommuner enn der de har sin postadresse. Som følge av dette kan tiltak bli registrert på flere kommuner, hele fylket eller nasjonalt (fylkesovergripende) nivå. For noen tiltak er det vanskelig å avdekke det geografiske nedslagsfeltet. Dette gjelder for eksempel utredningsprosjekter. Midler som er registrert på fylkesnivå er fordelt likt på alle kommunene i fylket, og slik fordeling er omtalt som "*syntetisk fordeling*" i rapporten. Det er viktig å være bevisst på at en slik fordeling av midlene ikke vil gi et eksakt bilde av virkeligheten. Vi vurderer det likevel

bedre å ta med seg informasjonen som ligger i fylkesfordelingen enn å plassere denne i en stor kategori av ufordelte midler.

Vi bruker ulike geografiske inndelinger i rapporten. For å dokumentere at midlene brukes i tråd med de geografiske føringene i Prop. 1 S gir, er landet delt inn i fem ulike sentralitetskategorier, der de ulike arbeidsmarkedene er kategorisert etter størrelse på største tettsted i arbeidsmarkedsregionen (BA). En BA-region er satt sammen av ulike kommuner, men ofte på tvers av fylkesgrenser. De minste regionene består ofte kun av en kommune.

Tabell 2 Kategorisering av arbeidsmarkedsregioner etter sentralitet

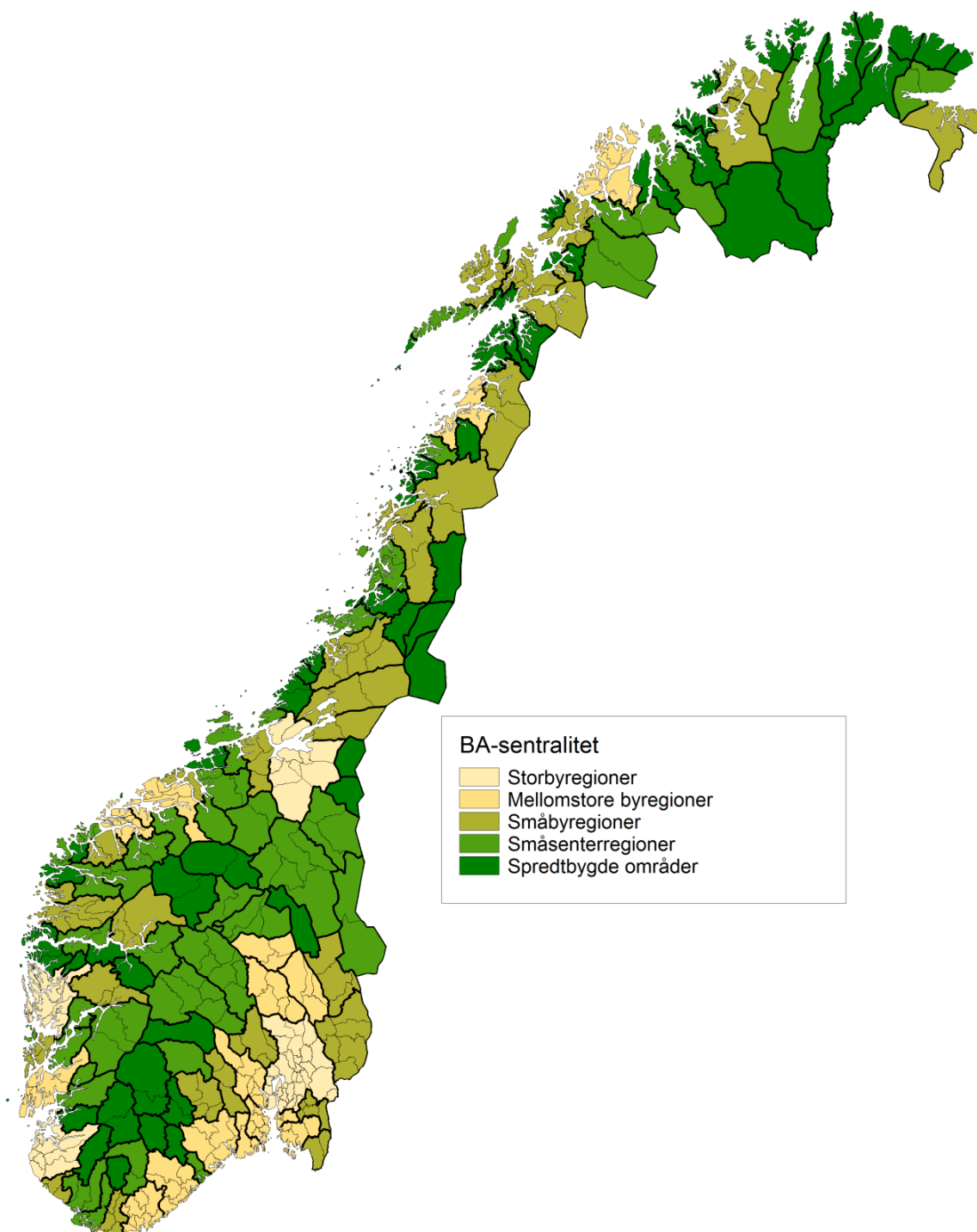
Regiontype	Beskrivelse	Antall
Storbyregioner	Senter over 150 000 innbyggere, maks tilbud av tjenester og offentlige institusjoner	4
Mellomstore byregioner	Senter mellom 19 000 og 150 000 innbyggere, middels til høyt tilbud av tjenester og offentlige institusjoner	16
Småbyregioner	Senter mellom 3 500 og 25 000 innbyggere, middels tilbud av tjenester og offentlige institusjoner	31
Småsenterregioner	Senter mellom 700 og 6 000 innbyggere, middels til lavt tilbud av tjenester og offentlige institusjoner	43
Spredtbygde områder	Senter under 3 900 innbyggere, lavt til svært lavt tilbud av tjenester og offentlige institusjoner	66

Figur 2 viser BA-regionenes sentralitet basert på regiontypene i tabell 2, samt hvilke kommuner som inngår i BA-regionene. Alle kommuner i samme region har samme sentralitetsnivå. Sentralitetsnivået bestemmes av størrelsen på den mest sentrale kommunen i regionen. For nærmere beskrivelse, se også departementets rapport "Regionale utviklingstrekk 2014".

Vi har også gått nærmere inn på bruken av midlene i fylkeskommunene. Fordelingen mellom fylkene er i hovedsak et resultat av tildelingen direkte til fylkeskommunene over kap. 551.60 og 551.61, mens tildelingen internt i fylkene i stor grad er resultatet av fylkeskommunenes egne prioriteringer.

Noen midler er også tildelt direkte fra nasjonale programmer og tjenester i regi av virkemiddelaktørene. I denne rapporten er bruken av midlene fra virkemiddelaktørene tonet ned fordi prioriteringene i stor grad er styrt av oppdragsbrev fra fylkeskommuner og departement.

Figur 2 Bo- og arbeidsmarkedsregioner (BA) etter sentralitet

4. Total bruk av midler

Tabellene og figuren nedenfor viser hvordan midlene over programkategori 13.50 Distrikts- og regionalpolitikk *totalt* fordeler seg etter fylke, sentralitet, forvalter totalt og per capita.

Tabell 3 Bruk av midler over 13.50 (2014) per capita etter fylke

Fylke	Totalt (1 000 kr)	Befolkning per 1.1.2015	Per capita (kr)
Troms	361 593	163 453	2 212
Finnmark	138 059	75 605	1 826
Nordland	411 304	241 682	1 702
Sogn og Fjordane	143 285	109 170	1 312
Møre og Romsdal	226 462	263 719	859
Nord-Trøndelag	95 573	135 738	704
Oppland	130 555	188 807	691
Hedmark	94 957	195 153	487
Telemark	77 393	171 953	450
Aust-Agder	40 132	114 767	350
Sør-Trøndelag	99 012	310 047	319
Vest-Agder	56 747	180 877	314
Hordaland	143 291	511 357	280
Rogaland	77 654	466 302	167
Buskerud	33 323	274 737	121
Østfold	30 047	287 198	105
Vestfold	14 448	242 662	60
Akershus	22 672	584 899	39
Oslo	15 523	647 676	24
Ufordelt	187 869	-	-
Totalt	2 399 898	5 165 802	465

Tabell 3 viser at det brukes mest midler per capita fra programkategori 13.50 i de nordligste fylkene og minst i fylkene rundt Oslofjorden. Dette avspeiler i stor grad fylkesfordelingen på 60-posten, der antall innbyggere i det distriktpolitiske virkeområdet vektlegges høyt.

Tabell 4 Bruk av midler over 13.50 (2014) per capita etter sentralitet

Sentralitet	Totalt (i 1000 kr)	Befolkning per 1.1.2015	Per capita (kr)
Storbyregioner	158 637	2 310 273	68,7
Mellomstore byregioner	495 827	1 524 726	325,2
Småbyregioner	631 772	779 333	810,7
Småsenterregioner	551 287	419 842	1 313,1
Spredtbygde områder	374 505	131 628	2 845,2
Geografisk ufordelt	187 869	-	-
Totalt	2 399 898	5 165 802	464,6

I tabell 4 kommer det frem at det totalt sett brukes mest midler i småbyregionene. Justert for antall innbyggere kommer det likevel tydelig frem at det brukes betydelig mer midler i spredtbygde områder enn i større og mer tettbygde områder.

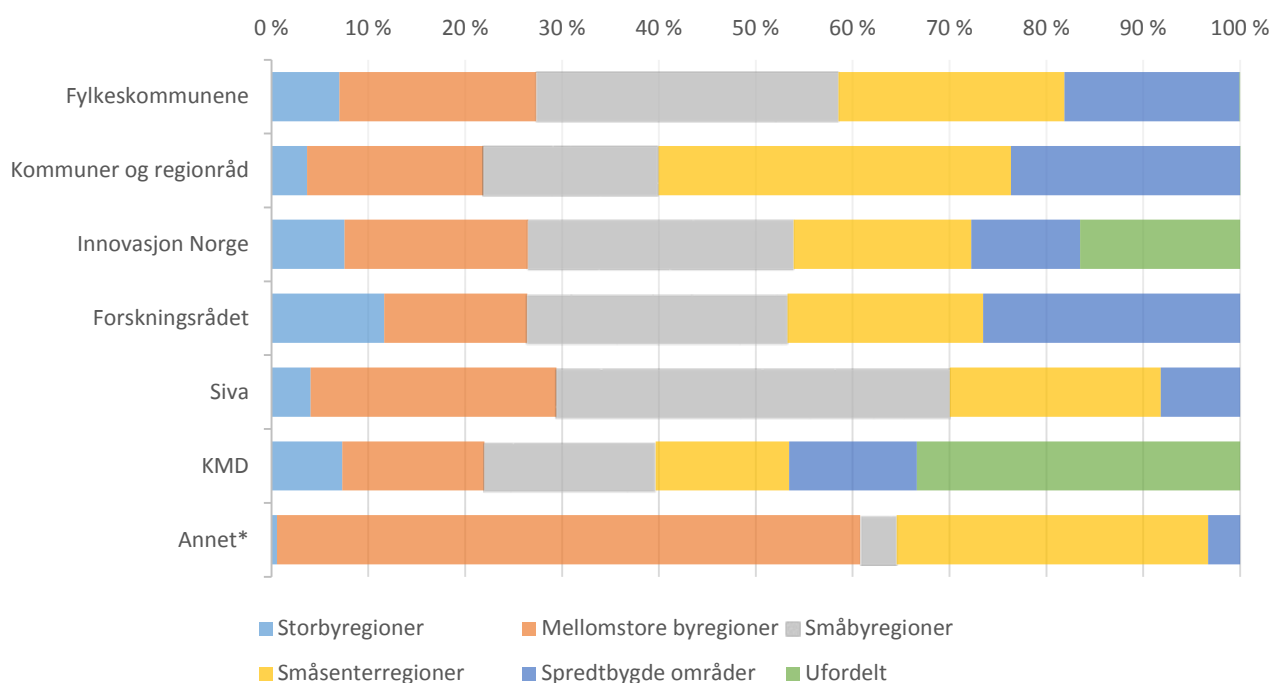
Tabell 5 Geografisk fordeling av bruk over 13.50 per forvalter og sentralitet (mill. kr)

Forvalter	Storbyregioner	Mellomstore byregioner	Småbyregioner	Småsenterregioner	Spredtbygde områder	Ufordelt	Totalt
Fylkeskommunene	59,9	174,0	266,1	199,5	154,5	0,5	854,6
Kommuner og regionråd	12,0	59,3	59,0	118,7	77,1	0,1	326,3
Innovasjon Norge	64,9	162,7	235,2	157,5	96,7	141,8	858,7
Forskningsrådet	9,0	11,4	20,8	15,6	20,5	-	77,3
Siva	2,3	14,5	23,2	12,5	4,7	-	57,1
KMD	10,0	20,0	24,1	18,8	18,0	45,5	136,4
Andre forvaltere	0,5	53,8	3,4	28,7	3,0	-	89,4
Totalt	158,6	495,8	631,8	551,3	374,5	187,9	2 399,9

Tabell 5 viser at de fleste forvaltere bruker mest midler i småbyregioner. Unntaket er kommuner og regionråd, som bruker mer midler i både småsenterregioner og spredtbygde områder enn i småbyregioner. For andre forvaltere er det enkeltprosjekter som slår ut. I 2014

er det utbygging av bredbånd i distrikts-Tromsø som gir et kraftig utslag i beløpet for mellomstore byregioner.

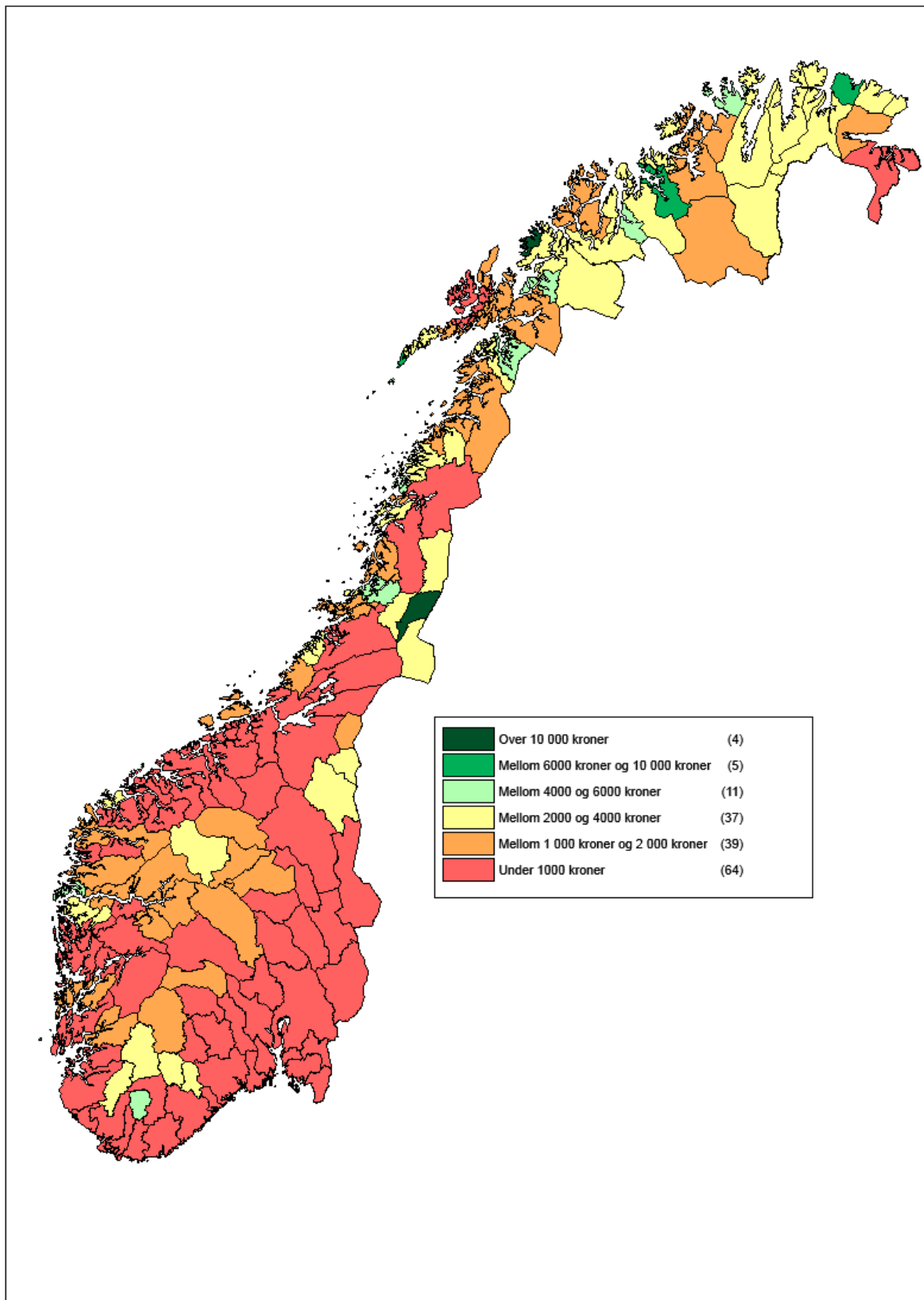
Figur 3 Brukte midler etter sentralitet per forvalter

Figur 3 viser hvordan midlene fra de ulike forvaltere brukes i ulike sentralitetsområder. Den viser, i likhet med tabell 5, at midler kanalisert gjennom kommuner og regionråd i større grad blir brukt i mer perifere områder enn ved at andre forvaltere bruker midlene. Forskningsrådet bruker tilsynelatende mye av sine midler i spredtbygde områder, men dette skyldes at Forskningsrådet i stor grad har fellesprosjekter som er syntetisk fordelt på kommunene. Store andeler med ufordelte midler hos Innovasjon Norge skyldes i hovedsak administrasjons- og gjennomføringskostnader, tilsagn til prosjekter og etablererstipend på Svalbard og nettverksprosjekter. For KMD skyldes de ufordelte midlene Internasjonalt arbeid.

Figur 4 viser at det er geografiske forskjeller mellom arbeidsmarkedsregioner i total bruk av midler over programkategori 13.50 per capita. I hovedtrekk viser den at det brukes lite midler per capita i de største BA-regionene i Sør-Norge, men at det er store variasjoner mellom regionene i Nord-Norge.

Figur 4 Bruk av midler over 13.50 (2014) per capita etter bo- og arbeidsmarkedsregioner

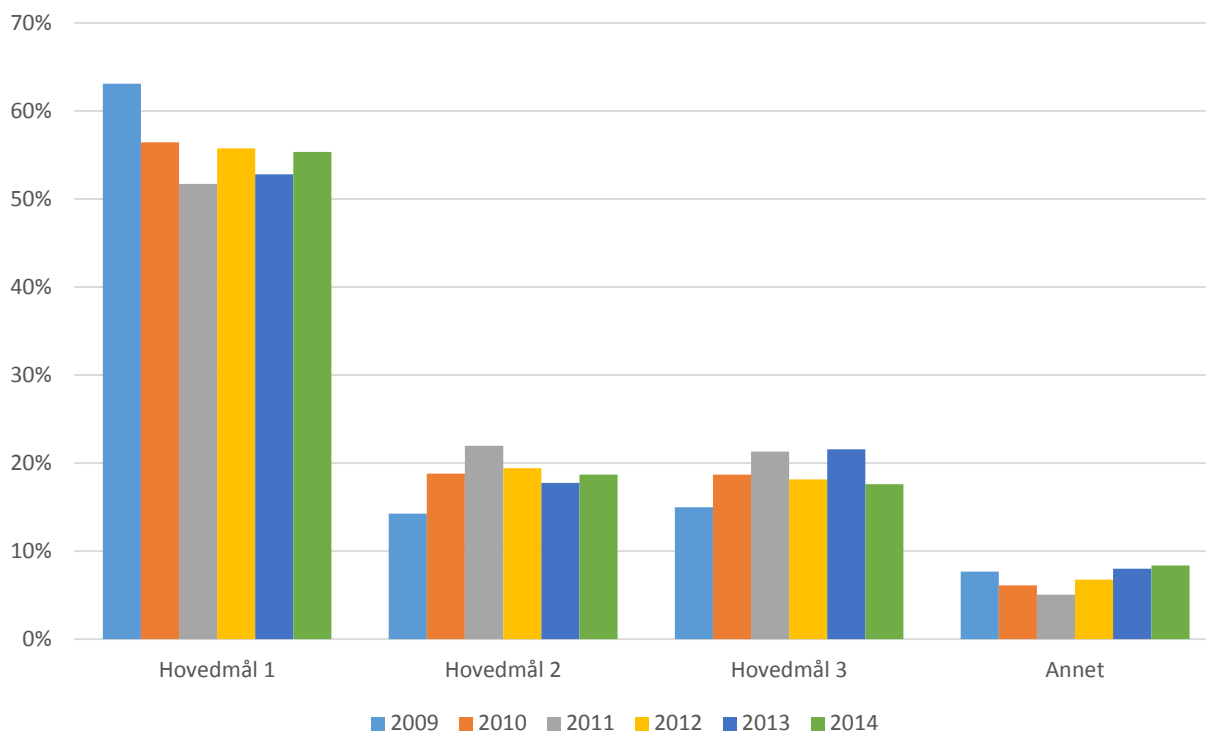
5. Prioriteringer av hovedmål

Under dette kapitlet presenteres figurer og tabeller som viser fordelingen av programkategori 13.50 på hovedmål og sentralitet i 2014. Regionale midler omfatter midler fylkeskommunene forvalter på kap. 551, postene 60 og 61. Nasjonale midler omfatter kap. 552, postene 62 og 72, hvor Innovasjon Norge, Forskningsrådet, SIVA, Mentor AS og departementet forvalter midlene.

Tabellene og figurene viser at hovedmål 1 har vært høyest prioritert i 2014. 55 pst. av midlene ble brukt til formål under dette hovedmålet i 2014. Dette er en prioritering som har vedvart over tid. Hovedmål 2 og 3 har vært gjenstand for en omtrentlig lik fordeling de siste årene. Forrige rapportering viste at hovedmål 3 var klart høyere prioritert i 2013, men rapporteringen for 2014 viser at forskjellen igjen er utlignet.

I statsbudsjettet for 2015 ble den distriktspolitiske innsatsen målrettet ved at nærings- og bedriftsrettede tiltak ble prioritert. De nærings- og bedriftsrettede midler består av innsats innenfor hovedmål 1 samt innsats rettet mot næringsrettet infrastruktur innenfor hovedmål 2.

Figur 5 Gitte tilsagn under programkategori 13.50 fordelt på hovedmål (prosentandel)

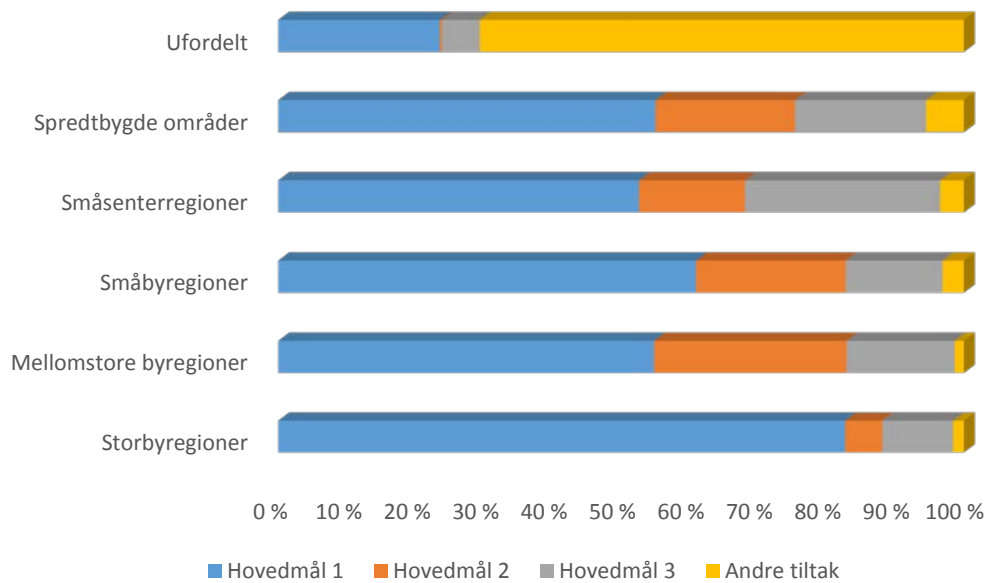
Tabell 6 Prosentvis bruk av midler i det distriktpolitiske virkeområdet (DPV) per hovedmål

	Hovedmål 1	Hovedmål 2	Hovedmål 3	Andre tiltak	Totalt
Andel innenfor DPV	80 %	95 %	91 %	31 %	81 %
Andel utenfor DPV	17 %	5 %	6 %	3 %	11 %
Ufordelt	3 %	0 %	2 %	66 %	8 %

Tabell 7 Bruk av midler etter hovedmål og sentralitet (mill. kr)

	Storbyregioner	Mellomstore byregioner	Småbyregioner	Småsenterregioner	Spredte bygde områder	Ufordelt	Totalt	Totalt pst.
Hovedmål 1	131,2	271,8	385,1	290,2	206,2	44,3	1 328,7	55 %
Hovedmål 2	8,6	139,4	138,0	85,2	76,2	0,6	448,0	19 %
Hovedmål 3	16,3	78,1	89,1	157,0	71,6	10,4	422,5	18 %
Andre tiltak	2,5	6,5	19,5	18,9	20,6	132,6	200,7	8 %
Totalt	158,6	495,8	631,8	551,3	374,5	187,9	2 399,9	100 %

Figur 6 Bruk av midler etter hovedmål og sentralitet

Tabell 7 og figur 6 viser at hovedmål 1 er prioritert innenfor alle sentralitetsområder. Andelen av hovedmål 1 er klart størst i storbyregionene. Fylker med kommuner i storbyregionene mottar mindre midler over 60-posten per capita, og det kan antas at dette gir tøffere prioriteringer i forhold til de utfordringene disse områdene står overfor. Andelen av hovedmål 2 er høyere i mellomstore og småbyregioner. Dette skyldes at mye midler fra 61-posten gis til infrastrukturprosjekter i disse områdene.

6. Prioriteringer av delmål

Tabell 8 Bruk av midler etter hovedmål og delmål i DPV-soner (mill. kr)

	Sone 1	Sone 2	Sone 3	Ufordelt	Totalt	Andel innenfor DPV (pst.)
Hovedmål 1	219,7	41,7	1 023,1	44,3	1 328,7	80 %
Delmål 1.1: Styrke konkurransekraften for etablerte bedrifter	70,8	10,5	431,8	8,5	521,6	85 %
Delmål 1.2: Utvikle lokale og regionale næringsmiljøer	106,5	18,4	309,2	10,1	444,3	74 %
Delmål 1.3: Øke antall lønnsomme etableringer	42,3	12,8	282,0	25,7	362,9	81 %
Hovedmål 2	21,0	53,1	373,2	0,6	448,0	95 %
Delmål 2.1: Styrke tilgang på kompetanse	18,0	13,1	146,5	0,6	178,2	90 %
Delmål 2.2: Fysisk infrastruktur og avstandsulemper	3,0	40,0	226,8	-	269,8	99 %
Hovedmål 3	27,9	71,4	312,8	10,4	422,5	91 %
Delmål 3.1: Styrke tjenestetilgang	8,6	2,7	54,0	9,0	74,4	76 %
Delmål 3.2: Attraktivitet og stedsutvikling	19,4	68,7	258,7	1,4	348,1	94 %
Andre tiltak	6,2	1,4	60,5	132,6	200,7	31 %
Totalt	274,8	167,6	1 769,6	187,9	2 399,9	81 %

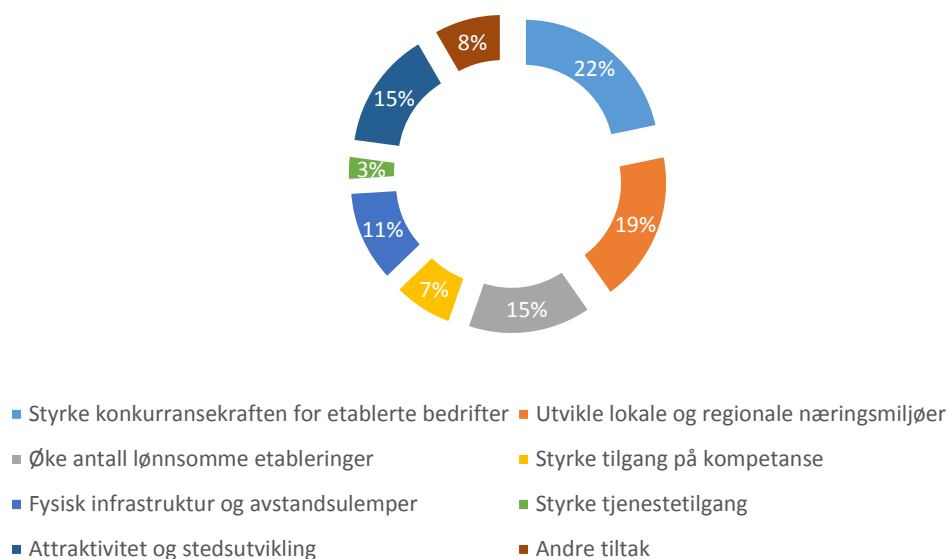
For samtlige hovedmål og delmål er den totale bruken lavere i 2014 sammenlignet med 2013. Spesielt innenfor hovedmål 1 har det vært en vridning i bruken mellom delmålene. Bruken på delmål 1.3 (Øke antall lønnsomme etableringer) har blitt redusert med 24 pst., mens bruken på delmål 1.2 (Utvikle næringsmiljøer) kun er redusert med 5 pst i forhold til 2013. Det er spesielt utenfor DPV bruken av delmål 1.3 har gått ned.

Andelen brukt innenfor det distriktspolitiske virkeområdet har økt med to prosentpoeng både for hovedmål 1 og 3 sammenlignet med 2013, men økning i ufordelte midler innebærer likevel at den totale andelen brukt i DPV er den samme som i 2013.

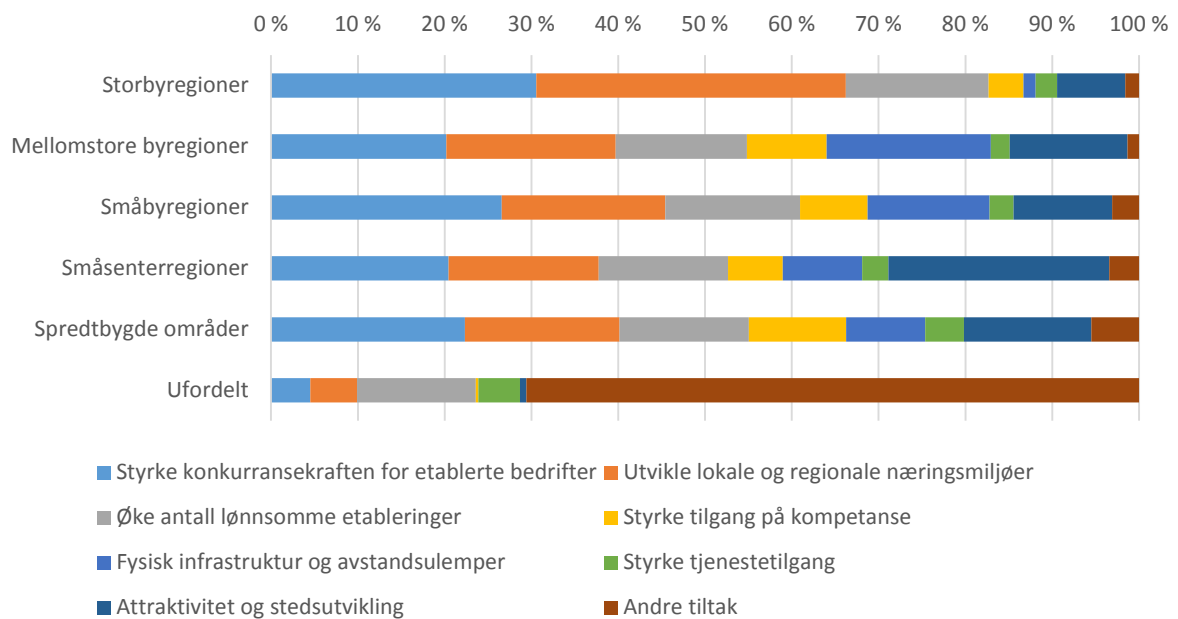
Tabell 9 Bruk av midler (2014), alle poster, etter delmål og sentralitet (mill. kr)

Delmål/ Sentralitet	Storbyregioner	Mellomstore byregioner	Småbyregioner	Småsenter regioner	Spredtbygde områder	Ufordelt	Totalt
1.1 Styrke konkurransekraften for etablerte bedrifter	48,5	100,2	168	112,8	83,7	8,5	521,6
1.2 Utvikle lokale og regionale næringsmiljøer	56,6	96,7	119	95,2	66,7	10,1	444,3
1.3 Øke antall lønnsomme etableringer	26,1	75	98,1	82,2	55,8	25,7	362,9
2.1 Styrke tilgang på kompetanse	6,4	45,5	49,1	34,7	42	0,6	178,2
2.2 Fysisk infrastruktur og avstandsulempet	2,2	93,9	88,9	50,5	34,2	0	269,8
3.1 Styrke tjenestetilgang	3,9	10,8	17,4	16,7	16,6	9	74,4
3.2 Attraktivitet og stedsutvikling	12,5	67,4	71,8	140,2	55	1,4	348,1
Andre tiltak	2,5	6,5	19,5	18,9	20,6	132,6	200,7
Totalt	158,6	495,8	631,8	551,3	374,5	187,9	2 399,9

Figur 7 Fordeling av brukte midler, alle poster, per delmål (%)

Figur 8 Bruk av midler (2014), alle poster, etter delmål og sentralitet (%-andeler)

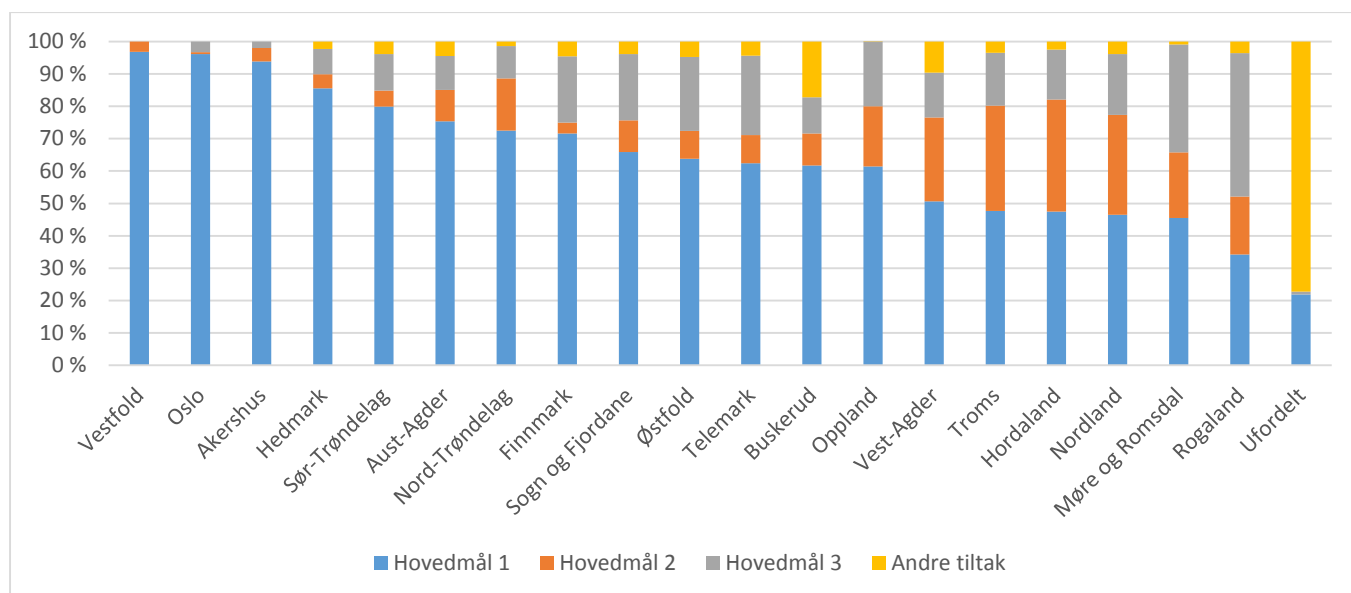
Figur 8 viser at det er forskjeller i hvordan midlene brukes i ulike typer sentraliteter. Storbyregioner skiller seg ut med høy andel til både delmål 1.1 og 1.2. Småsenterregioner skiller seg ut med høyest andel brukt på delmål 3.2 Attraktivitet og stedsutvikling. For de andre sentralitetstypene er det brukt mest midler på delmål 1.2.

7. Prioriteringer i fylkene

Tabell 10 Fylkesvis fordeling av gitte tilsagn (2014), regionale midler (postene 60 og 61) etter hovedmål (mill. kr)

Fylke	Hovedmål 1	Hovedmål 2	Hovedmål 3	Andre tiltak
Nordland	165,1	109,4	66,7	13,7
Troms	150,8	102,8	51,8	11
Møre og Romsdal	89,8	39,9	65,8	1,8
Sogn og Fjordane	81,8	12,2	25,3	4,9
Finnmark	78,4	3,7	22,4	5
Hedmark	69,1	3,5	6,3	1,9
Sør-Trøndelag	67,1	4,2	9,4	3,3
Oppland	65,6	19,8	21,3	0,1
Nord-Trøndelag	56,5	12,6	7,8	1,1
Hordaland	56,4	41,1	18,3	3
Telemark	41,6	5,8	16,4	2,9
Aust-Agder	21,7	2,8	3	1,3
Vest-Agder	19	9,7	5,2	3,6
Rogaland	18,8	9,8	24,3	2
Buskerud	15	2,4	2,7	4,2
Oslo	14,7	0,1	0,5	-
Østfold	12	1,6	4,3	0,9
Akershus	9,1	0,4	0,2	-
Vestfold	9,1	0,3	-	-
Ufordelt	14,9	-	0,6	52,5
Totalt 2014	1 056,6	382,1	352,3	113,4

Figur 9 Fylkesvis fordeling av gitte tilsagn (2014), regionale midler (postene 551.60 og 551.61) etter hovedmål (%)

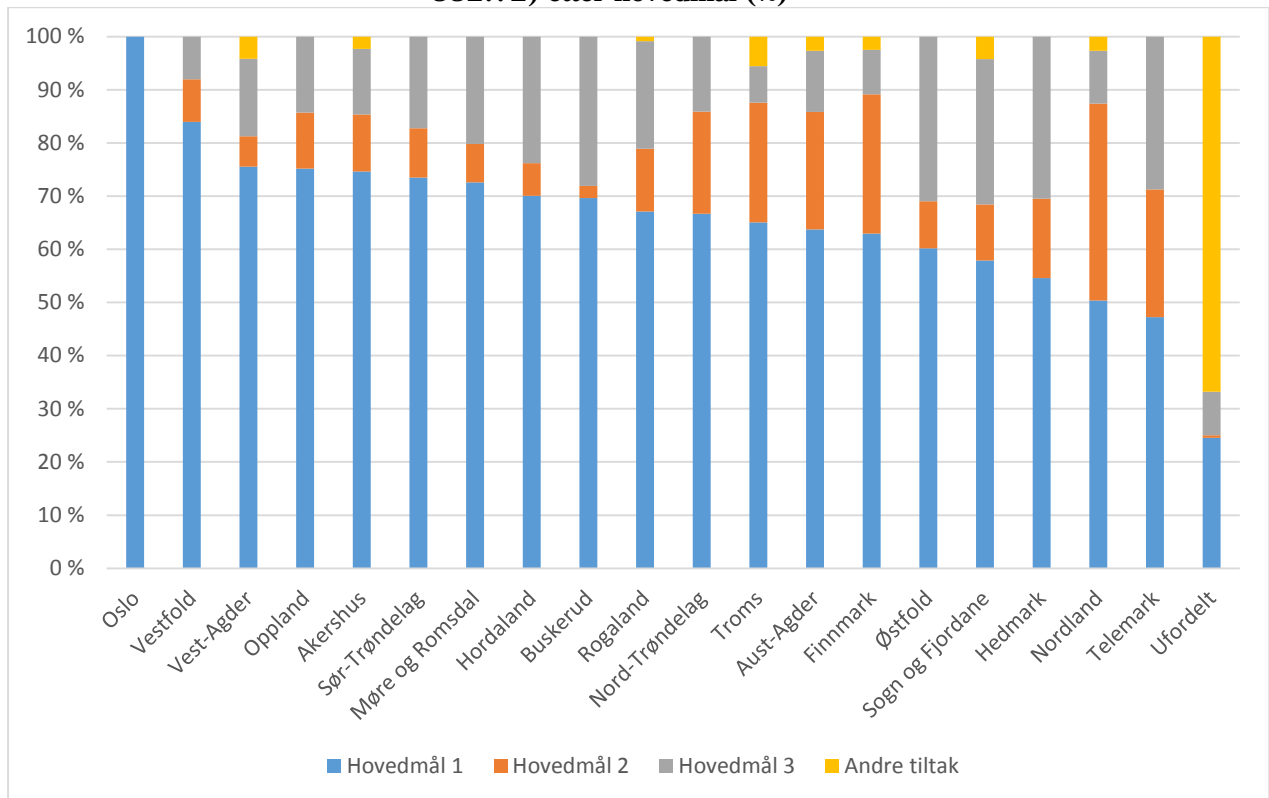
Figur 9 viser at hovedmål 1 prioriteres høyt i fylkene rundt Oslofjorden, og at hovedmål 2 er høyt prioritert blant fylkene med mye kompensasjonsmidler på 61-posten. Unntaket er Rogaland, der kompensasjonsmidlene gir høy andel på hovedmål 3.

Tabell 10 viser at hovedmål 1 er prioritert av de nasjonale midlene. Tabellen viser også at det brukes mest nasjonale midler i fylkene der det også brukes mest regionale midler.

Tabell 11 Fylkesvis fordeling av gitte tilsagn (2014) på nasjonale midler (postene 552.62 og 552.72) etter hovedmål (mill. kr)

Fylke	Hovedmål 1	Hovedmål 2	Hovedmål 3	Andre tiltak
Troms	29,4	10,2	3,1	2,5
Nordland	28,4	20,9	5,6	1,5
Møre og Romsdal	21,2	2,1	5,9	
Finnmark	18,0	7,5	2,4	0,7
Oppland	17,9	2,5	3,4	
Hordaland	17,1	1,5	5,8	
Rogaland	15,3	2,7	4,6	0,2
Vest-Agder	14,5	1,1	2,8	0,8
Nord-Trøndelag	11,8	3,4	2,5	
Sør-Trøndelag	11,1	1,4	2,6	
Sogn og Fjordane	11	2	5,2	0,8
Akershus	9,7	1,4	1,6	0,3
Hedmark	7,7	2,1	4,3	
Aust-Agder	7,2	2,5	1,3	0,3
Østfold	6,8	1	3,5	
Buskerud	6,2	0,2	2,5	
Telemark	5,1	2,6	3,1	
Vestfold	4,2	0,4	0,4	
Oslo	0,2	-	-	
Ufordelt	29,4	0,6	9,8	80,1
Totalt 2014	272,2	66,1	70,4	87,2

Figur 10 Fylkesvis fordeling av gitte tilsagn (2014) på nasjonale midler (postene 552.62 og 552.72) etter hovedmål (%)

En sammenligning av figur 9 og 10 viser sammenfall i bruk av regionale og nasjonale midler. Det er imidlertid noen unntak. I noen fylker utgjør for eksempel bruken under hovedmål 2 en større andel av de nasjonale midlene enn for de regionale. Aktivitet og bruk av midler under hovedmål 2 har ellers ofte vært koblet til de regionale midlene, og da gjerne til kompensasjons- og bredbåndsmidler over post 61. Noe av forklaringen på forskjellen er departementets Utviklingsprogram for byregioner under hovedmål 2. Dette programmet er landsdekkende. Enkeltprosjekter innenfor byregionsprogrammet vil kunne gi store utslag på en prosentmessig fordeling. Forskningsløft i Nord sorterer også under hovedmål 2, og vil dermed løfte dette hovedmålets andel hos de tre nordligste fylkene. Vi kan se en lignende tendens for hovedmål 3, og forklaringen er at enkelttildelinger innenfor Merkur og Verdiskapingsprogrammet for lokale og regionale parker kan gjøre store utslag når vi opererer med andeler.

Tabell 12 Bruk av regionale midler etter fylke og forvalter (mill. kr)

Fylke	Fylkeskommuner	Kommuner	Regionråd	Andre	Innovasjon Norge	Totalt
Østfold	13,9	-	-	-	4,9	18,8
Akershus	9,1	-	-	-	0,6	9,7
Oslo	13,7	-	-	-	1,6	15,3
Hedmark	23,6	9,5	-	-	47,8	80,9
Oppland	50,0	10,8	1,9	4,2	40,0	106,8
Buskerud	12,8	-	0,8	-	10,7	24,3
Vestfold	5,9	-	-	-	3,5	9,4
Telemark	41,1	11,4	-	0,5	13,6	66,6
Aust-Agder	13,1	6,3	0,7	0,7	8,0	28,8
Vest-Agder	23,3	-	2,0	4,1	8,1	37,5
Rogaland	16,9	3,3	-	28,2	6,5	54,9
Hordaland	79,4	-	4,3	-	35,1	118,9
Sogn og Fjordane	45,1	27,7	-	-	51,5	124,3
Møre og Romsdal	33,1	107,0	-	-	57,2	197,3
Sør-Trøndelag	19,6	19,1	1,7	0,9	42,6	83,9
Nord-Trøndelag	7,8	22,5	6,0	0,7	41,0	78,0
Nordland	210,6	29,7	1,3	19,7	93,6	354,9
Troms	182,3	28,9	-	30,3	74,8	316,4
Finnmark	28,2	30,4	-	-	51,0	109,5
Ufordelt	0,5	0,1	-	-	67,4	68,0
Totalt	830,2	306,6	18,7	89,4	659,5	1 904,4

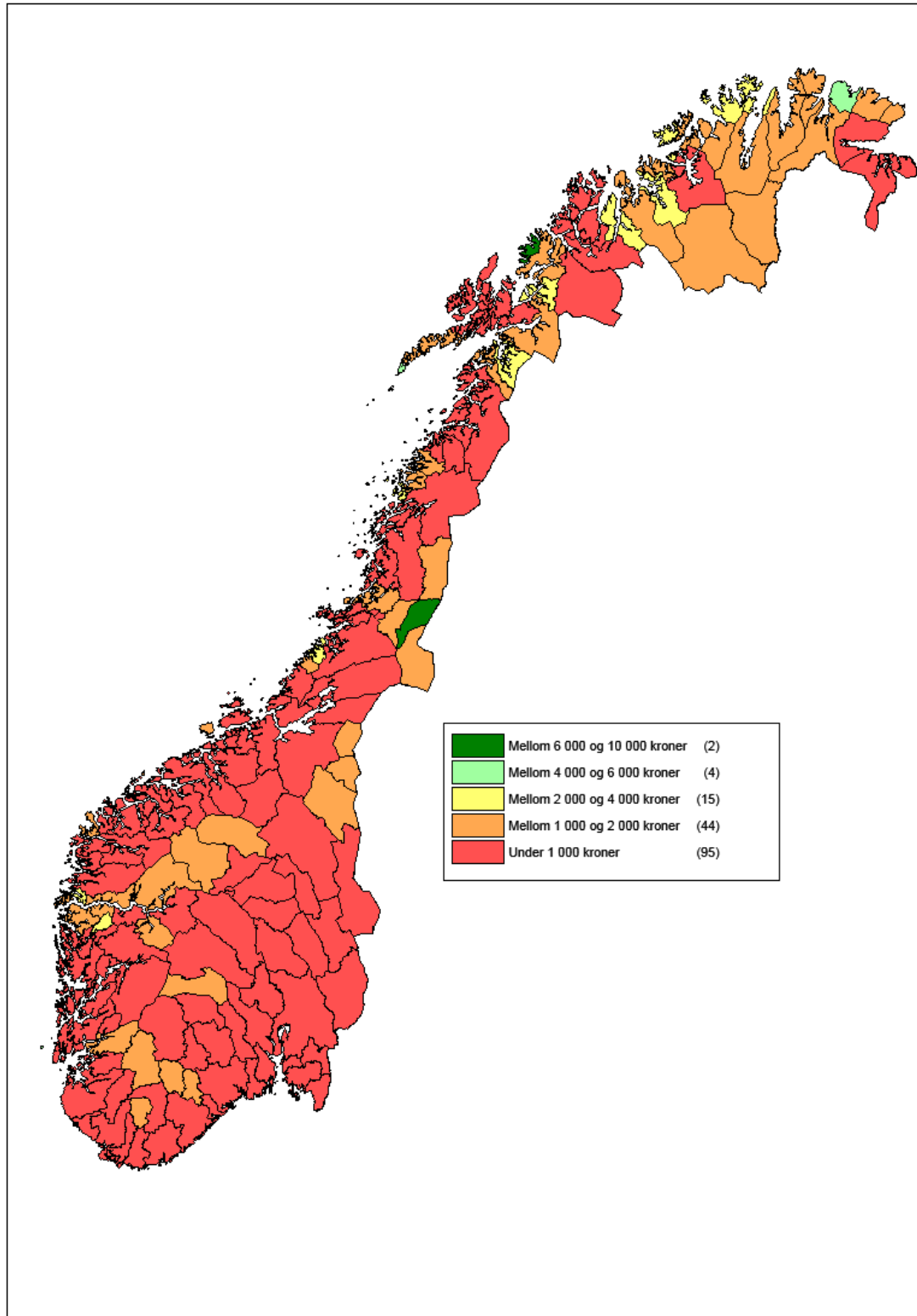
Tabell 12 viser at det er forskjell i bruk av forvaltere mellom fylkene. Møre og Romsdal skiller seg ut ved at mye av midlene over 61-posten forvaltes av kommunene. I Rogaland forvaltes mye av kompensasjonsmidlene av andre aktører som Vindafjord Arbeidsgiverforum, mens det er tilskudd til bredbåndsutbygging fra Norsk Kommunikasjonsmyndighet som gir Nordland og Troms høy bruk i kategorien andre aktører.

Tabell 13 Bruk av nasjonale midler etter fylke og forvalter (mill. kr)

Fylke	Fylkeskommuner	Kommuner	Innovasjon Norge	SIVA	NFR	KMD	Totalt
Østfold	2,4	0	4,1	1,6	0,5	2,7	11,3
Akershus	1	0	5,3	3,6	0	3	13
Oslo	0	0	0	0,2	0	0	0,2
Hedmark	0,5	1	1,3	1,3	4,3	5,6	14,1
Oppland	1,1	0	10	1,6	5,5	5,6	23,7
Buskerud	1,8	0	2,3	1,5	1,4	2,1	9
Vestfold	0	0	2	1,8	0	1,2	5
Telemark	0	0	2	1,9	0,6	6,3	10,8
Aust-Agder	2	0	1,5	3,3	2	2,6	11,3
Vest-Agder	2	0	8	3,3	2,8	3,2	19,2
Rogaland	1,8	0	6,3	4,8	3,2	6,6	22,7
Hordaland	0	0	10,9	2,7	2,3	8,5	24,4
Sogn og Fjordane	2,1	0	4,7	1,3	2,9	8,1	19
Møre og Romsdal	1,7	0	10,9	2,9	6,2	7,4	29,1
Sør-Trøndelag	1,7	0	5	2,3	2,9	3,2	15,1
Nord-Trøndelag	2,1	0	4,6	2,1	4,2	4,5	17,6
Nordland	0	0	15,3	19,9	9	12,2	56,4
Troms	2,6	0	21,6	10,9	5,5	4,6	45,2
Finnmark	1,6	0	8,9	10,3	4,1	3,7	28,6
Ufordelt	0	0	74,4	0	0	45,5	119,9
Totalt	24,4	1	199,2	77,3	57,1	136,4	495,5

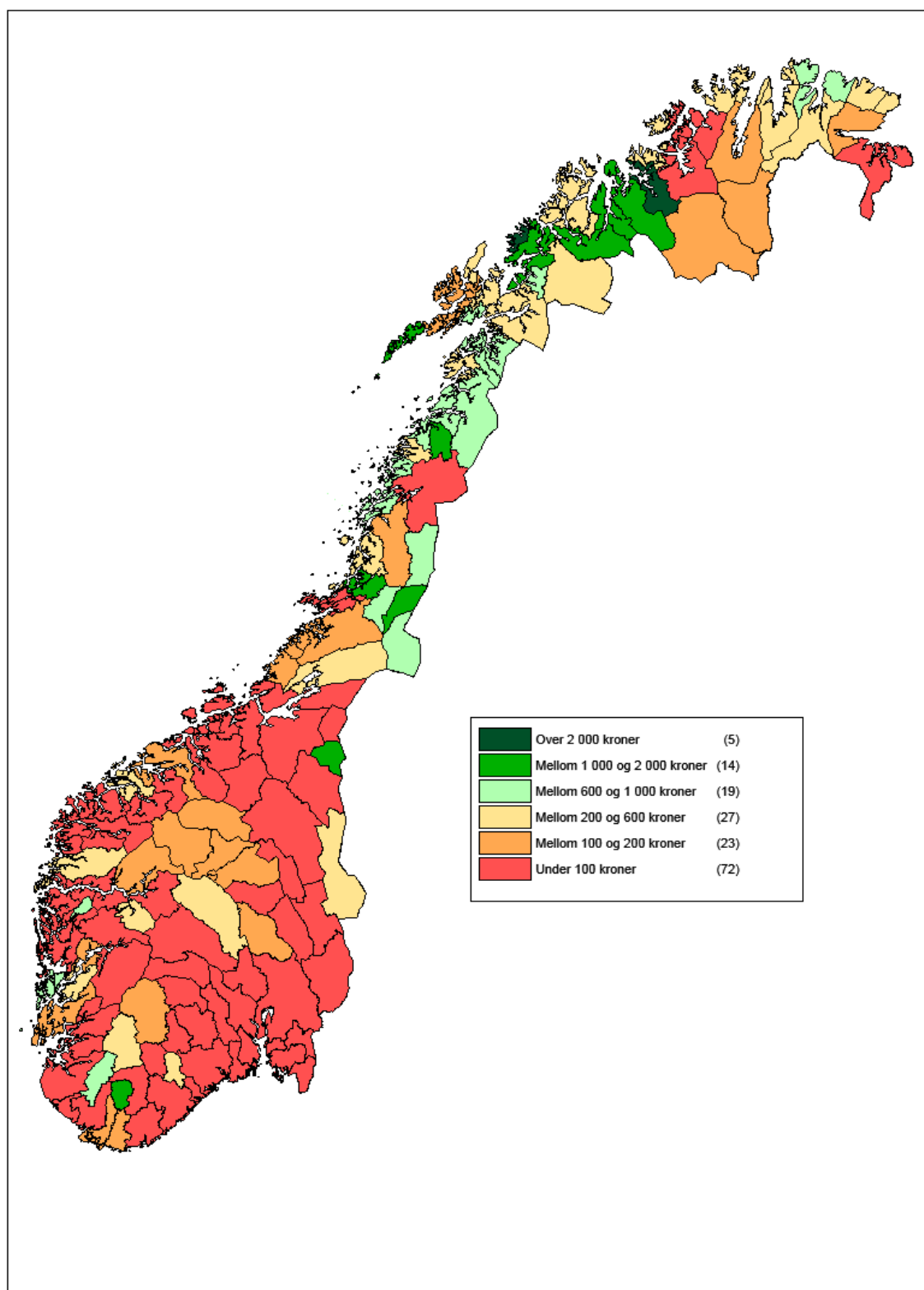
8. Bruk av midler i regioner

Figur 11 Bruk av midler over 13.50 (2014) per capita etter bo- og arbeidsmarkedsregioner, Hovedmål 1.

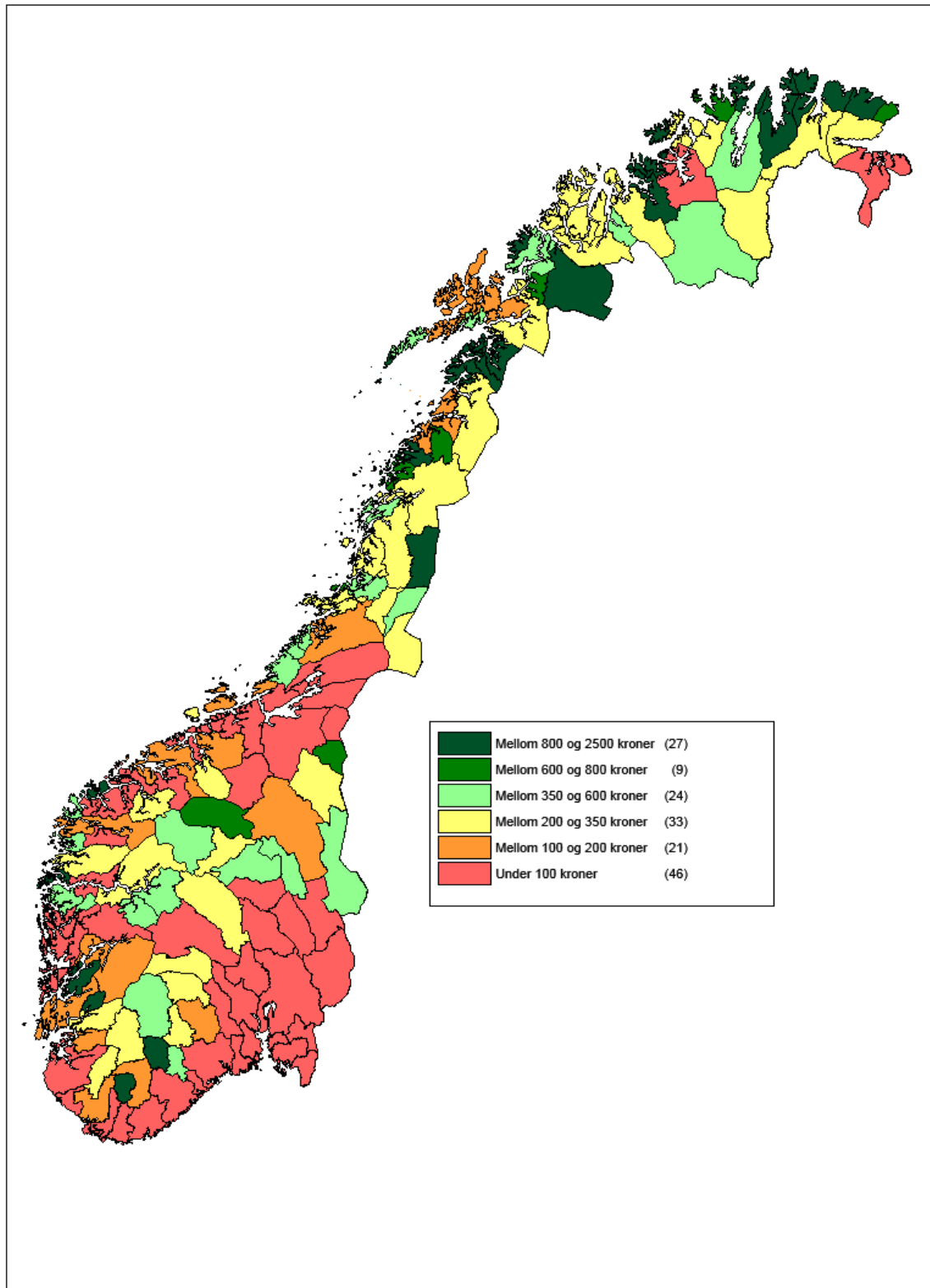
Med noen unntak er det små forskjeller i prioriteringene av hovedmål 1 på landsbasis.

Figur 12 Bruk av midler over 13.50 (2014) per capita etter bo- og arbeidsmarkedsregioner, Hovedmål 2.

Det er betydelig større forskjeller i bruk under hovedmål 2. Spesielt i Troms og Nordland er det mange regioner som skiller seg ut med høyt forbruk på hovedmålet.

Figur 13 Bruk av midler på hovedmål 3 over 13.50 (2014) per capita etter bo- og arbeidsmarkedsregioner

Det er store forskjeller mellom regionene i bruk på hovedmål 3. BA-regionene med høy bruk ligger innenfor det distriktpolitiske virkeområdet, men det er også mange regioner innenfor virkeområdet hvor det blir brukt lite på hovedmålet.

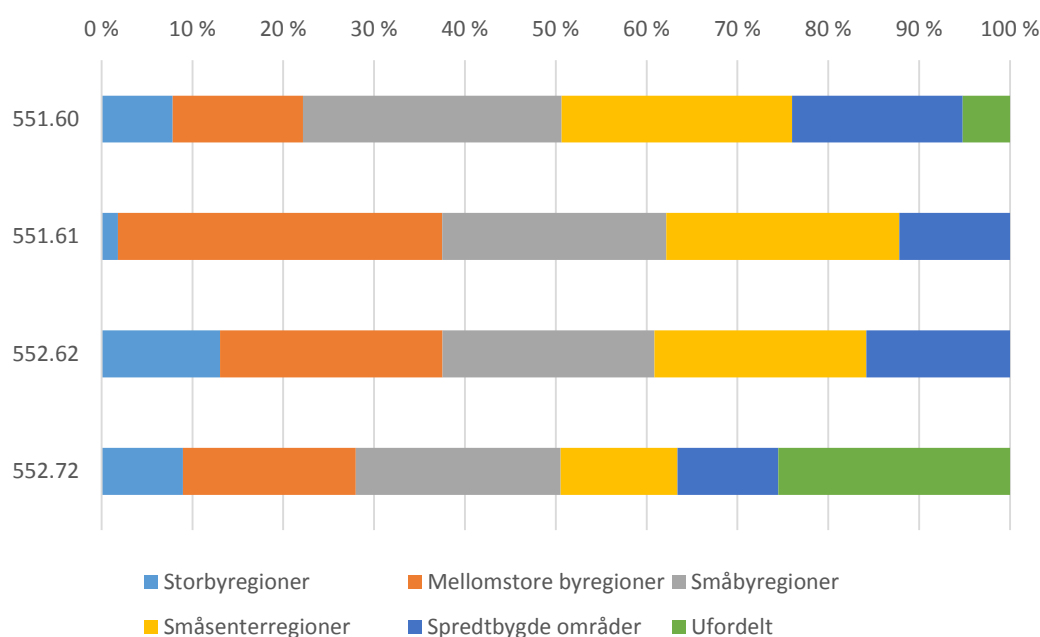
9. Virkemiddelbruk etter post

I dette kapitlet presenteres figurer og tabeller for hvordan midlene på kap. 551, postene 60 og 61, og kap. 552, postene 62 og 72 fordeles på sentralitet.

Tabell 14 Bruk av midler (2014) per post og sentralitet

Post/Sentralitet	Storbyregioner	Mellomstore byregioner	Småbyregioner	Småsenterregioner	Spredtbygde områder	Ufordelt	Totalt
551.60	102,6	187,4	372,7	331,8	245,8	68	1308,2
551.61	10,7	212,8	147,1	153	72,6	0	596,2
552.62	3,3	6,2	5,9	5,9	4	0	25,4
552.72	42,1	89,4	106	60,5	52,1	119,9	470,1
Totalt	158,6	495,8	631,8	551,3	374,5	187,9	2 399,9

Figur 14 Bruk av midler (2014) per post og sentralitet (%)

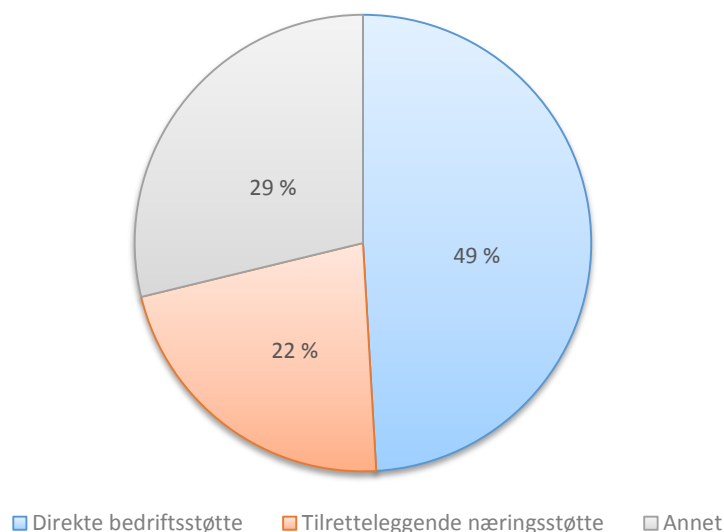
Tabell 14 og figur 14 viser at det brukes mest midler i småbyregioner og småsenterregioner på post 551.60. Dette er et resultat av at den største andel av midlene forvaltet direkte fra fylkeskommuner og Innovasjon Norge faller ned i småbyregioner, og at kommuner og regionråd gir tilsagn på mest midler i småsenterregionene (se figur 3). På post 551.61 faller det mest midler ned i mellomstore byregioner. Dette kan ha sammenheng med at midlene kommer i form av

kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift for bl.a. Tromsø og Bodø, som begge ligger i mellomstore byregioner.

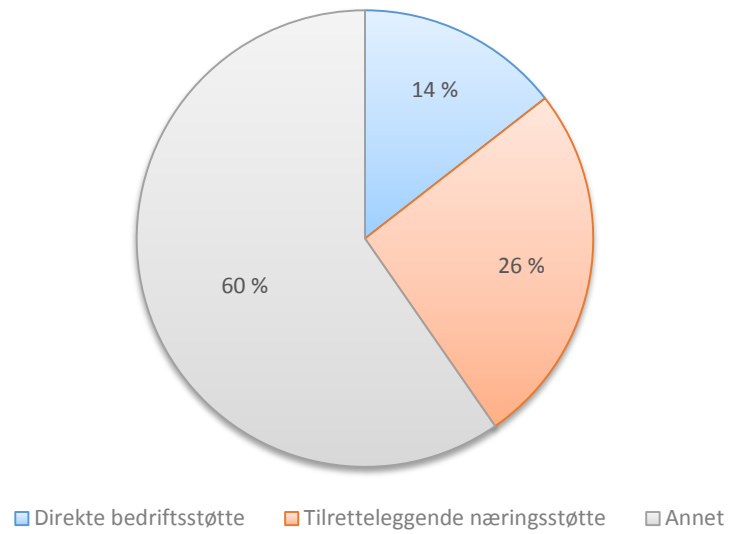
10. Næringsstøtte

Som en del av Nasjonalbudsjettets presentasjon om statlig næringsstøtte på tvers av sektorer sammenstiller departementet hvert år oversikter over virkemiddelbruken sortert inn under kategoriene direkte bedriftsstøtte, tilretteleggende næringsstøtte og andre tiltak. Direkte bedriftsstøtte er en på mange måter selvforklarende kategori, mens Tilretteleggende næringsstøtte for eksempel kan være støtte til nettverk, bransje- og klyngeutvikling (VRI), tiltak for økt entreprenørskap, støtte til samlokalisering (Næringshageprogrammet) samt støtte til fysisk kommunal næringsrettet infrastruktur. Det som her faller inn under Annet er bl.a. kompetanseprosjekter, stedsutvikling, profilering og markedsføring av et område og andre typer infrastruktur.

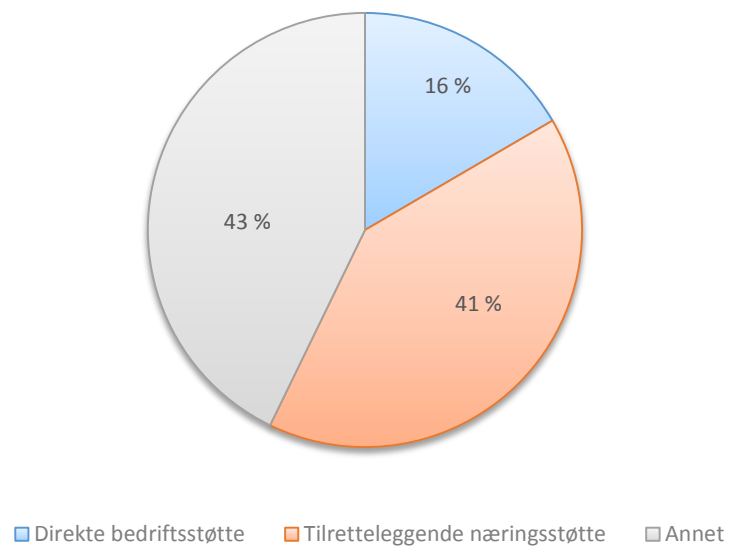
Figur 14 Statlig næringsstøtte, kap. 551, post 60 (andel)

Figur 15 Statlig næringsstøtte, kap. 551, post 61 (andel)

Figur 16 Statlig næringsstøtte, kap. 552, post 72 (andel)

11. Hovedtabellen: Bruk av midler etter mål, kapittel/post, sentralitet, aktører, samt andel i DPV (mill. kr)

	Post				Sentralitet						Aktør					
	Kap. 551.60	Kap. 551.61	Kap. 552.62	Kap. 552.72	Storby regioner	Mellomstore byregioner	Snåby regioner	Småsenter regioner	Spredtbygde områder	Ufordelt	FK/KoR	NMVA	KMD	Annen*	Andel innenfor DPV	Totalt
Hovedmål 1	897,5	159,1	3,2	268,9	131,2	271,8	385,1	290,2	206,2	44,3	452,8	861,4	14,6	-	79 %	1 328,7
Delmål 1.1 Etablerte bedrifter	416,4	65,2	-	40,0	48,5	100,2	168,0	112,8	83,7	8,5	58,8	462,8	-	-	85 %	521,6
Delmål 1.2 Næringsmiljø	207,9	61,0	2,8	172,6	56,6	96,7	119,0	95,2	66,7	10,1	269,7	174,0	0,6	-	73 %	444,3
Delmål 1.3 Entreprenørskap	273,2	32,9	0,4	56,3	26,1	75,0	98,1	82,2	55,8	25,7	124,4	224,5	14,0	-	81 %	362,9
Hovedmål 2	107,3	274,8	5,3	60,6	8,6	139,4	138,0	85,2	76,2	0,6	320,0	34,3	26,3	67,4	95 %	448,0
Delmål 2.1 Kompetanse	47,7	66,0	3,9	60,6	6,4	45,5	49,1	34,7	42,0	0,6	108,0	34,3	26,3	9,6	90 %	178,2
Delmål 2.2 Infrastruktur	59,5	208,8	1,4	-	2,2	93,9	88,9	50,5	34,2	-	212,0	-	-	57,8	99 %	269,8
Hovedmål 3	203,2	149,1	12,8	57,4	16,3	78,1	89,1	157,0	71,6	10,4	343,1	-	57,4	22,0	91 %	422,5
Delmål 3.1 Tjenester	22,4	2,0	2,5	47,4	3,9	10,8	17,4	16,7	16,6	9,0	26,9	-	47,4	-	78 %	74,4
Delmål 3.2 Stedsutvikling og profilering	180,8	147,1	10,2	10,0	12,5	67,4	71,8	140,2	55,0	1,4	316,1	-	10,0	22,0	94 %	348,1
Andre tiltak	100,2	13,2	4,2	83,1	2,5	6,5	19,5	18,9	20,6	132,6	65,1	97,5	38,1	-	31 %	200,7
Totalt	1 308,2	596,2	25,4	470,1	158,6	495,8	631,8	551,3	374,5	187,9	1 180,9	993,2	136,4	89,4	80 %	2 399,9
Prosentandel av totalbeløp	55 %	25 %	1 %	20 %	7 %	21 %	26 %	23 %	16 %	8 %	0 %	0 %	0 %	0 %		

Forkortelser: FK=fylkeskommuner, KoR=kommuner og regionråd, NMVA=nasjonale virkemiddelaktører (Innovasjon Norge, Siva, Forskningsrådet), DPV=distriktspolitisk virkeområde

